

วรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว เชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

Sunthorn Phu's Nirat Suphan to Promote Cultural Tourism
of Suphan Buri, Thailand

ยุทธภูมิ สุวรรณเวช

Yutthapoom Suwannavej

คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร

Faculty of Liberal Arts, Rajamangala University of Technology Phra Nakhon, Thailand

E-mail: yutthapoom.s@rmutp.ac.th

Received November 16, 2024; Revised February 21, 2025; Accepted March 20, 2025

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษานิราศสุพรรณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 2. ศึกษาความคิดเห็นที่มีต่อการนำนิราศสุพรรณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยว 3. ศึกษาองค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยว โดยใช้การวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 20 คน คัดเลือกแบบเจาะจง เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสังเกต สัมภาษณ์ และเขียนบรรยายเชิงพรรณนา และเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง 400 คน คัดเลือกแบบสะดวก เก็บข้อมูลโดยแบบสอบถาม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า นิราศสุพรรณใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ โดยใช้ข้อมูลประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ วิถีชีวิต สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวสนใจการท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณ โดยเน้น 1) สถาปัตยกรรมโบราณสถาน 2) แหล่งอาหารและของฝาก 3) วัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณ 4) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 5) รูปแบบวิถีชีวิตของคนสุพรรณ 6) สินค้าพื้นเมืองของที่ระลึก 7) งานศิลปกรรม และการนำนิราศสุพรรณมาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ชีตความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ความพร้อมของชุมชน การประชาสัมพันธ์ ความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว ตามลำดับ องค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ประกอบด้วย การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรม ที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก การรับรู้ การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ลักษณะที่ปรากฏ ความเชื่อมั่น และการเห็นคุณค่า พบว่า การเข้าถึงแหล่ง

ท่องเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถเดินทางได้สะดวกเชื่อมโยงกับเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชน ได้ดีมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว มีที่พักเพียงพอต่อความต้องการ

คำสำคัญ: การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม; จังหวัดสุพรรณบุรี; นิราศสุพรรณของสุนทรภู่

Abstract

This study aims to 1) examine the use of Sunthorn Phu's Nirat Suphan (a kind of poetry) to promote cultural tourism, 2) investigate tourists' attitudes towards such use, and 3) study the elements of tourist attractions through mixed methods. A purposive sampling strategy was used to recruit 20 key informants for the qualitative part. The data were collected by using observation, interview, and descriptive writing. The questionnaire was used for the quantitative part. Four hundred tourists participated in this part by convenience sampling. The data were analyzed using means, percentages, and standard deviations. It was found that: The use of Sunthorn Phu's Nirat Suphan was proven to be compelling and persuasive in promoting cultural tourism by presenting history, geography, and lifestyle to attract tourists. The tourists were interested in visiting Suphan Buri because of the following aspects: 1) architectural art, 2) local food and gifts, 3) local culture, 4) cultural sites, 5) locals' way of life, 6) local products and souvenirs, and 7) arts. In terms of the tourists' attitudes towards the use of Sunthorn Phu's Nirat Suphan to promote cultural tourism of the province, the majority of the respondents strongly agreed that it effectively elevated the province's cultural tourism in promoting, arranging activities, accessing the tourist attractions, preparing for tourist carrying capacity, getting the local people ready to welcome the tourists, building a solid PR strategy, and implementing visitor safety procedures respectively. The elements of cultural tourism attractions include accessibility to tourist sites, attractions, or tourist destinations, activities, accommodations, amenities, awareness, tourism service quality, visual appearance, trustworthiness, and perceived value. Tourist sites in Suphan Buri Province are convenient and well-connected to local community tourism routes. The attractions are well-prepared to accommodate tourists, and the availability of accommodations is sufficient to meet the demand.

Keywords: cultural tourism; Suphan Buri; Sunthorn Phu's Nirat Suphan

บทนำ

วรรณคดีเป็นศิลปะแห่งการประพันธ์เรื่องราว คุณค่าโดยตรงของวรรณคดี คือคุณค่าทางอารมณ์ ภาษาและวัฒนธรรม คุณค่าทางอารมณ์เพราะวรรณคดีเป็นงานศิลปะ จึงมุ่งให้เกิดความเพลิดเพลินทางอารมณ์เป็นหลัก คุณค่าทางภาษาเพราะวรรณคดีอยู่ในรูปแบบภาษาเพื่อถ่ายทอดและพัฒนาการใช้ภาษา และมีคุณค่าทางวัฒนธรรมเพราะเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมของชาติ และได้รับการจารึกด้วยเช่นกัน วรรณคดีที่แพร่หลายในโลกวรรณกรรมมาอย่างยาวนาน มักส่งผลต่อวรรณกรรมเรื่องอื่น ๆ ที่มีผู้แต่งใหม่ในภายหลัง ไม่ว่าจะเป็นการอ้างอิงภูมิหลังของเรื่อง รูปแบบการดำเนินเรื่อง วรรณคดีของไทยที่มีอิทธิพลต่อวรรณคดี และวรรณกรรมอื่น รวมทั้งศิลปกรรมต่าง ๆ มากที่สุดก็คือ รามเกียรติ์ (Ploykaew, 2024)

วรรณกรรมกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมสร้างประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยวโดยดัดแปลงจากวรรณกรรมที่โดดเด่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ฉาก แนวคิด และอนุภาคของวรรณกรรม Saengthong (2012) สุนทรภู่ได้รับการยกย่องว่าเป็นมหากวีเอกของไทยที่มีผู้รู้จักมากที่สุด โดยเฉพาะในด้านสำนวนกลอน เพราะเป็นผู้มีฝีมือเป็นเลิศด้านการแต่งกลอนแปด สุนทรภู่อ้างสร้างสรรค์ผลงานที่เต็มไปด้วยจินตนาการอันกว้างไกล สร้างโครงเรื่องและเนื้อหาได้อย่างน่าสนใจชวนแก่การติดตาม คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงได้เสนอต่อองค์การยูเนสโก ประกาศยกย่องให้สุนทรภู่ เป็นบุคคลสำคัญของชาติไทย มีผลงานด้านวัฒนธรรมดีเด่นและเป็นกวีของประชาชนในปี พ.ศ. 2527 (Rueangraklikit, 1987)

ขณะเดียวกัน พลตรีหลวงวิจิตรวาทการ ได้ยกย่องสุนทรภู่ว่าเป็นกวีแห่งสยาม ผลงานของสุนทรภู่มีหลายประเภท นิราศเป็นวรรณกรรมที่ได้รับการกล่าวถึงมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสอดคล้องกับอารมณ์พื้นฐานของมนุษย์ สอดแทรกสาระความรู้ ข้อคิดและความเพลิดเพลินเสมือนบันทึกประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ความคิด ความเชื่อของผู้คนในสมัยรัตนโกสินทร์ตอนต้น และสะท้อนความเป็นตัวตนของสุนทรภู่วิชาอย่างชัดเจน สุนทรภูได้ประพันธ์วรรณกรรมประเภทนี้ไว้ถึง 9 เรื่อง โดยนิราศทั้ง 9 เรื่อง ได้พรรณนาถึงความรู้สึกอันลึกซึ้งที่มีต่อนางอันเป็นที่รักและสถานที่ที่สุนทรภู่ออกเดินทางผ่านไป ผลงานของสุนทรภู่อ้างสะท้อนให้เห็นถึงความห่วงหาอาลัยที่มีต่อนางอันเป็นที่รัก นอกจากนี้ ยังพบการพรรณนาถึงความรักความผูกพันที่สุนทรภู่อ้างมีต่อบุพการี เพื่อน ชาติ ศาสน์ พระมหากษัตริย์ และสถานที่ต่าง ๆ ด้วย (Watikintakorn, 2001)

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดเก่าแก่ทางภาคตะวันตกของประเทศไทย พบหลักฐานทางโบราณคดีว่ามีอายุไม่ต่ำกว่า 3,500-3,800 ปี โบราณวัตถุที่ขุดพบมีทั้งยุคหินใหม่ ยุคสำริด ยุคเหล็กและสืบทอดวัฒนธรรมต่อเนื่องมาตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ วัฒนธรรมอุมราวดี ทวารวดี ลพบุรี อยุธยา และยังเป็นเมืองต้นกำเนิดวรรณคดีเรื่องขุนช้างขุนแผน อันเป็นวรรณคดีสำคัญของไทย โดยมีสถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมหลากหลาย (Rueangraklikit, 1987)

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวรรณกรรมนิราศของสุนทรภู่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นการสื่อความหมายทางวัฒนธรรมผ่านวรรณกรรมเพื่อส่งเสริมด้านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ดังนั้น การสร้างอัตลักษณ์ให้เป็นที่ประทับใจอันส่งผลให้เกิดการจดจำและส่งต่อไปยังผู้คนกลุ่มอื่น ๆ โดยเนื้อหาสำคัญของวรรณกรรมนิราศสุพรรณมีความโดดเด่นน่าสนใจ สามารถใช้ประชาสัมพันธ์เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวโดยใช้สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของสุพรรณบุรี ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจเดินทางมาสัมผัสสถานที่ท่องเที่ยวมากยิ่งขึ้น สร้างชื่อเสียงให้กับสุพรรณบุรี และตอบสนองการพัฒนาเศรษฐกิจ สร้างงานและสร้างรายได้ให้กับสุพรรณบุรีเป็นอย่างมาก

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการใช้วรรณกรรมนิราศสุพรรณในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
2. เพื่อศึกษาความสนใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการนำวรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่มาใช้ในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี
3. เพื่อศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจากวรรณกรรมนิราศสุพรรณ

การทบทวนวรรณกรรม

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจะเกิดขึ้นได้ในพื้นที่ที่มีองค์ประกอบอย่างน้อย 1 ใน 4Hs (Heritage, History, Habitat and Handicraft) กล่าวคือ (1) พื้นที่ประเภทที่มีแหล่งเป็นมรดก (Heritage) ทำให้เกิดการท่องเที่ยวในทางวัฒนธรรมหรือโบราณคดี (2) พื้นที่ประเภทที่มีแหล่งความเป็นประวัติศาสตร์ (History) จะเป็นแหล่งให้เกิดการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เป็นประวัติศาสตร์ (3) พื้นที่ประเภทที่มีปรากฏเป็นร่องรอยชุมชนการอยู่อาศัย (Habitat) เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สุด สามารถเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน วิถีชีวิต และ (4) พื้นที่ประเภทที่มีงานศิลปหัตถกรรม (Handicraft) จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมประเภทงานศิลปะ ประเพณี (Smith, 2003)

นิราศสุพรรณของสุนทรภู่

โคลงนิราศสุพรรณ เป็นวรรณกรรมที่บันทึกสภาพบ้านเมืองของสุพรรณบุรี ในอดีตเมื่อครั้งสุนทรภู่ได้เดินทางมาสุพรรณ พ.ศ. 2379 สมัยรัชกาลที่ 4 (Suphanburi National Museum, n.d.) จึงมีคุณค่าเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์และการศึกษาสภาพภูมิศาสตร์เมืองสุพรรณ นิราศสุพรรณเป็นนิราศเรื่องเดียวที่แต่งด้วยโคลงสี่สุภาพ เชื่อกันว่าเพื่อให้เป็นที่ประจักษ์ถึงความสามารถในการแต่งโคลงสี่สุภาพว่าแต่งได้ดีเช่นกัน ต้นฉบับโคลงนิราศสุพรรณเป็นสมุดไทย เขียนด้วยดินสอขาว พิมพ์รวมเป็นเล่มครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2510

ในการเดินทางครั้งนั้น สุนทรภู้อยู่ในสมณเพศใช้เรือเดินทางพร้อมบุตร คือ หนูพัด หนูตาบ หนูน้อย และนายรอด ที่เป็นทั้งคนนำทางและนายท้ายเรือ การเดินทางมาเพื่อค้นหาแร่ปรอทสำหรับการเล่นแร่แปรธาตุ ในพื้นที่แถบอำเภอด่านช้างปัจจุบัน โดยออกเดินทางจากท่าน้ำวัดเทพธิดา ผ่านคลองมหานาค คลองโอง่าง ออกแม่น้ำเจ้าพระยาหรือคลองบางกอกน้อยในปัจจุบัน เข้าคลองบางใหญ่ ออกแม่น้ำนครไชยศรี ขึ้นเหนือเข้าสู่เขตแม่น้ำสุพรรณบุรี ถึงบางถึงขึ้นบกเดินเท้าเข้าป่าที่วังหิน เพื่อค้นหาแร่ปรอทในป่าลึกแต่ไม่พบ จึงกลับมาลงเรือที่บ้านสองพี่น้อง

ระหว่างทางสุนทรภูได้แต่งโคลงนิราศ พรรณนาถึงความงามของธรรมชาติ ชื่อหมู่บ้าน ลักษณะบ้านเมือง พืชพรรณ สรรพสัตว์ วิถีชีวิตชาวสุพรรณที่พบระหว่างทาง และรำพันถึงหญิงอันเป็นที่รัก เป็นโคลงนิราศยาว 462 บท เนื้อความจึงเสมือนบันทึกสภาพเมืองสุพรรณเมื่อ 200 ปี ซึ่งปัจจุบันหลายแห่งยังคงสภาพเดิม หลายแห่งเปลี่ยนแปลงไป โคลงนิราศสุพรรณจึงเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่ใช้เป็นหลักฐานในการศึกษาสภาพเดิม ในอดีตก่อนการเปลี่ยนแปลงได้ ดังตัวอย่างโคลง ต่อไปนี้

“ชุมชนักพักตบช้อน บอนแซง บอนสุพรรณหันแกง อรอยแท้

บอนบางกอกดอกแสง เหลือแหล่แม่เอย บอนปากยาจกแก้ม ไม่สรินล้นบอน”

“ฝั่งซ้ายฝ่ายปากโพ้น พิศดาร มีวัดพระรูปบุราณ ท่านสร้าง

ที่ถัดวัดประตูลสาร สงสู้อยู่เอย หย่อมย่านบ้านบ้านขุนช้าง ชิดข้างสวนบันลังฯ”

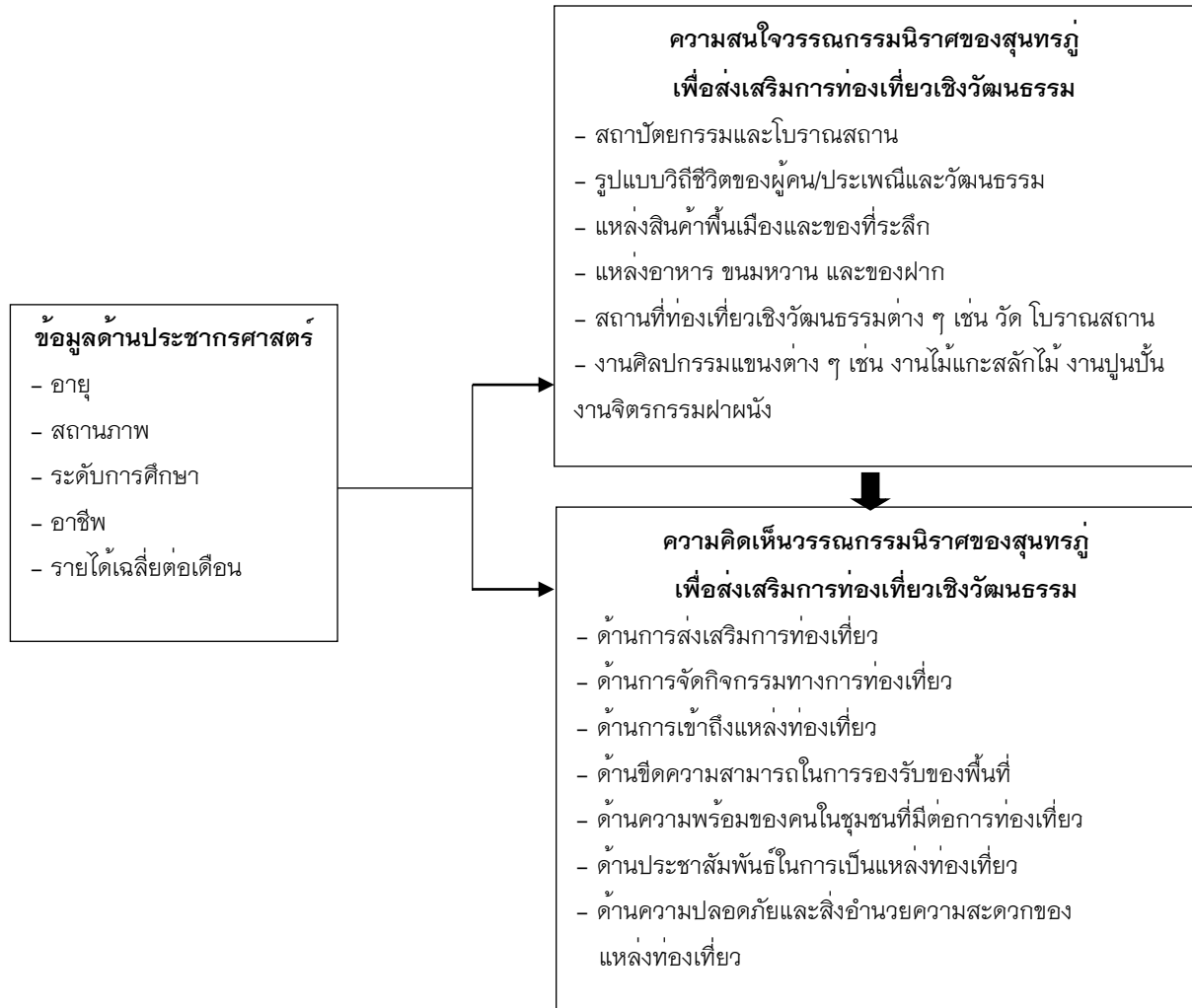
ส่วนเรื่อง ขุนช้างขุนแผน เป็นนิทานคู่บ้านคู่เมืองสุพรรณมานานร้อยปี เค้าโครงเรื่องมาจากประวัติศาสตร์สมัยอยุธยา ผู้แต่งให้ตัวเอกรับราชการเป็นขุนนาง เป็นเรื่องราวของความรัก หึงหวง เล่ห์เหลี่ยมระหว่างเพื่อน ความเชื่อทางไสยศาสตร์และการทำสงคราม ให้อรรถรสครบทุกอารมณ์ จึงเป็นที่นิยมนำไปประพันธ์เป็นกลอนเสภา โดยขุนช้างขุนแผนได้รับการยกย่องให้เป็นยอดแห่งกลอนเสภา

ตัวเอกของเรื่องขุนช้างขุนแผน ล้วนมีพื้นเพเป็นชาวสุพรรณบุรี เนื้อเรื่องดำเนินไปด้วยเหตุการณ์ซึ่งรักหักสวาทของตัวเอกทั้งสามตั้งแต่เด็ก กระทั่งเติบโต โดยสอดแทรกเนื้อหาของประเพณี วัฒนธรรม และหลักจริยธรรมในสังคมไทย นับเป็นคุณค่าที่สมบูรณ์ของวรรณกรรมเรื่องนี้

นอกจากภาพสะท้อนถึงวิถีชีวิตชาวไทยสมัยอยุธยา – รัตนโกสินทร์ตอนต้นแล้ว การที่เนื้อหาและฉากในเรื่องถูกผูกให้เป็นตำนานของชื่อสถานที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี และกาญจนบุรี เช่น วัดป่าเลไลยก์ วัดแค วัดตระโกกร บ้านไร่ฝ่าย บ้านท่าลิบเปี้ย เป็นต้น สะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันของชาวสุพรรณต่อวรรณกรรมเรื่องนี้ และเมื่อได้รับยกย่องเป็นสุดยอดแห่งกลอนเสภายิ่งเป็นความภาคภูมิใจของชาวสุพรรณ โดยเห็นได้จากการตั้งชื่อเรือเมล์ชาว-แดง ตามชื่อตัวเอกในเรื่องถึงสมัยปัจจุบันก็ยังตั้งชื่อถนน ตรอก ซอย เป็นชื่อตัวละครในเรื่องขุนช้างขุนแผนอีกด้วย

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดโดยเชื่อมโยงตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ความสนใจวรรณกรรมนิราศของสุนทรภู่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ความคิดเห็นวรรณกรรมนิราศของสุนทรภู่ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมวรรณกรรม อันจะนำไปสู่การประยุกต์ใช้นิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดความสนใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการนำวรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่มาเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) โดยมีรายละเอียดและวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแหล่งท่องเที่ยวที่มีการกล่าวไว้ในนิราศสุพรรณของสุนทรภู่ รวบรวมข้อมูลจากบุคคลหรือหน่วยงานที่มีความน่าเชื่อถือ เอกสารทางราชการ เอกสารทางวิชาการ บทความด้านการท่องเที่ยว เอกสารตำรา รายงานการวิจัย โดยแหล่งข้อมูลที่ใช้ ได้แก่ หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร และเว็บไซต์ต่าง ๆ

2. การสังเกตการณ์ ซึ่งผู้วิจัยใช้การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วมตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยการลงพื้นที่เพื่อสำรวจสถานที่ตามที่กล่าวไว้ในนิราศสุพรรณ การจัดกิจกรรม งานประเพณีต่าง ๆ รวมถึงการเดินทางไปตามแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี

3. การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal) เพื่อให้ได้ข้อมูลทางศิลปวัฒนธรรมและการใช้นิราศสุพรรณส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยผู้วิจัยเตรียมคำถามไว้ล่วงหน้าเพื่อให้ได้ข้อมูลตามที่ต้องการ

4. การเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถามเพื่อศึกษาความสนใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการนำวรรณกรรมนิราศสุพรรณมาใช้ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วยตัวแทนบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง ผู้รับผิดชอบหรือดูแลแหล่งท่องเที่ยว ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับนิราศสุพรรณของสุนทรภู่ และตัวแทนภาครัฐที่ดูแลด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี วัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี ประชาชนชุมชนในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี และนักท่องเที่ยวจำนวน 20 คน โดยการคัดเลือกแบบเจาะจงผู้มีคุณสมบัติที่สามารถให้ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัย และการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวจังหวัดสุพรรณบุรี ที่มีอายุ 18 ปี ขึ้นไป จำนวน 400 คน ใช้การคัดเลือกแบบสะดวก

พื้นที่การวิจัย คือ จังหวัดสุพรรณบุรี

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เนื่องจากการวิจัยแบบผสมผสานเชิงคุณภาพ (Qualitative) และเชิงปริมาณ (Quantitative) เครื่องมือการวิจัยจึงประกอบด้วย

แบบบันทึกเอกสาร ใช้สำหรับการศึกษาข้อมูลต่าง ๆ ที่มีการค้นคว้าเอกสารสำคัญทางวิชาการ แบบบันทึกการสังเกต ใช้สำหรับการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วมตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ แบบสัมภาษณ์ใช้สำหรับการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถาม คือ

- ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของนิราศสุพรรณในจังหวัดสุพรรณบุรี
- การนำนิราศสุพรรณมาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี

แบบสอบถามเป็นการศึกษาความสนใจของนักท่องเที่ยว และความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ศึกษาความสนใจของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี คำถามมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้

5	หมายถึง	อยู่ในระดับมากที่สุด
4	หมายถึง	อยู่ในระดับมาก
3	หมายถึง	อยู่ในระดับปานกลาง
2	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อย
1	หมายถึง	อยู่ในระดับน้อยที่สุด

เกณฑ์การแปลความหมาย

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีความคิดเห็นและความสนใจในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีความคิดเห็นและความสนใจในระดับมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีความคิดเห็นและความสนใจในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีความคิดเห็นและความสนใจในระดับน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีความคิดเห็นและความสนใจในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อพิจารณาข้อคำถามสำคัญและความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย และ แบบสอบถาม ผู้วิจัยเสนอผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความสอดคล้อง (Index of Item–Objective Congruence : IOC) โดยคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไปสำหรับการเก็บข้อมูล และนำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะไปทดลองเก็บข้อมูล (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด เพื่อวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) เท่ากับ 0.70

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มเป้าหมายโดยการลงพื้นที่เพื่อสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และเก็บรวบรวมข้อมูลนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี จำนวน 400 ชุด

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ข้อมูลเชิงคุณภาพผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ผลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเปรียบเทียบอย่างต่อเนื่องและการวิเคราะห์เนื้อหาสรุปประเด็นสำคัญ และการวิจัยเชิงปริมาณวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่ใช้เพื่อการวิเคราะห์ทางสถิติ Statistical Package for the Social Sciences (SPSS) โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) โดยใช้สถิติพื้นฐาน คือ ค่าเฉลี่ย (mean) ค่าร้อยละ (percentage) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยเรื่องวรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี โดยนำเสนอผลการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาการใช้วรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

1. การวิเคราะห์คุณค่านิราศสุพรรณของสุนทรภู่

จากการศึกษานิราศสุพรรณของสุนทรภู่ ผู้วิจัยพบว่านิราศสุพรรณสุนทรภู่เป็นวรรณกรรมที่มีคุณค่าในด้านต่าง ๆ ซึ่งผู้วิจัยแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

1.1 คุณค่าทางด้านวรรณศิลป์

นิราศสุพรรณของสุนทรภู่ แสดงให้เห็นถึงความเชี่ยวชาญทางวรรณศิลป์อย่างโดดเด่น สามารถวิเคราะห์คุณค่าได้หลายแง่มุม ดังนี้

1. การใช้ภาษาและถ้อยคำ

- ความไพเราะและความกลมกลืน สุนทรภู่ใช้ภาษาที่ไพเราะ กลมกลืน และมีจังหวะ คำประพันธ์มีความสละสลวย อ่านแล้วไพเราะจับใจ ไม่รู้สึกติดขัด แม้จะเป็นภาษาโบราณ แต่ก็เข้าใจง่าย เพราะสุนทรภู่เลือกใช้คำที่สละสลวย และมีความหมายลึกซึ้ง เหมาะสมกับบริบทของเรื่องราว

- การใช้คำเปรียบเทียบและอุปมาอุปไมย นิราศสุพรรณเต็มไปด้วยคำเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมยที่สร้างสรรค์ และงดงาม ผู้อ่านสามารถจินตนาการถึงภาพ สถานที่และบรรยากาศต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจนช่วยเพิ่มอารมณ์และความหมายที่ลึกซึ้งให้กับบทกวี

- การใช้คำแสงและสำนวนโวหาร สุนทรภู่ใช้คำแสง สำนวนโวหาร และถ้อยคำที่แสดงถึงอารมณ์ความรู้สึกของตัวละครได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้บทกวีมีชีวิตชีวา และน่าสนใจ ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ร่วมเดินทางไปกับสุนทรภู่ และเข้าใจอารมณ์ความรู้สึกของสุนทรภู่ได้อย่างลึกซึ้ง

2. โครงสร้างและรูปแบบ

- นิราศสุพรรณเป็นนิราศเพียงเรื่องเดียวที่แต่งนิราศด้วยโคลงสี่สุภาพ สุนทรภู่ใช้รูปแบบคำประพันธ์ได้อย่างชำนาญ ไม่แพ้การแต่งกลอน ทำให้บทกวีมีลักษณะเฉพาะ โดดเด่น มีเอกลักษณ์

เป็นระเบียบ และมีรูปแบบที่สวยงาม สร้างความน่าสนใจให้กับบทกวี ไม่ซ้ำซากจำเจ และแสดงอัจฉริยภาพทางการประพันธ์ของสุนทรภู่

- การลำดับเรื่องราว การลำดับเรื่องราวในนิราศสุพรรณเป็นไปอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่อง ผู้อ่านสามารถติดตามเรื่องราวได้อย่างง่ายดาย และเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างชัดเจน การบรรยายสถานที่ต่าง ๆ เป็นไปอย่างเป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับการเดินทางของสุนทรภู่

- การใช้เทคนิคการเล่าเรื่องน่าสนใจ สามารถดึงดูดผู้อ่าน ทำให้ผู้อ่านรู้สึกเหมือนได้ร่วมเดินทางไปกับสุนทรภู่ และได้สัมผัสกับบรรยากาศต่าง ๆ อย่างใกล้ชิด

3. เนื้อหาและสาระ

- การสะท้อนภาพสังคม นิราศสุพรรณไม่เพียงแต่เป็นบทกวีที่บรรยายความงามของธรรมชาติ และสถานที่ต่าง ๆ แต่ยังสะท้อนภาพสังคม วิถีชีวิต และขนบธรรมเนียมประเพณีของคนในสมัยนั้น ได้อย่างชัดเจน เกิดการเรียนรู้ เข้าใจประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมไทย ได้อย่างลึกซึ้ง

- การแสดงออกทางอารมณ์ นิราศสุพรรณแสดงให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของสุนทรภู่ ทั้งสุข เศร้า เหงา และคิดถึง ทำให้ผู้อ่านเข้าถึงและเข้าใจอารมณ์ของสุนทรภู่ ได้อย่างลึกซึ้ง

- ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ นิราศสุพรรณแสดงให้เห็นถึงความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการอันล้ำเลิศของสุนทรภู่ การใช้คำเปรียบเทียบกับ อุปมาอุปไมย และการสร้างภาพพจน์ที่งดงาม ทำให้บทกวีมีความน่าสนใจ และสร้างจินตนาการที่กว้างไกลให้แก่ผู้อ่าน

1.2 คุณค่าทางด้านวัฒนธรรม

นิราศสุพรรณของสุนทรภู่มีความสำคัญและคุณค่าทางวัฒนธรรม ได้แก่ การสะท้อนวิถีชีวิต และสังคมไทยในอดีต การอนุรักษ์และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม การสร้างแรงบันดาลใจและความภาคภูมิใจ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม และการศึกษาภาษาและวรรณคดีไทย

2. การวิเคราะห์นิราศสุพรรณกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในพื้นที่จังหวัดสุพรรณบุรี

ผู้วิจัยพบว่านิราศสุพรรณมีคุณค่าในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมบุรี ดังนี้

1. นิราศสุพรรณเป็นแหล่งข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ บทกวีบรรยายเส้นทางการเดินทาง สถานที่สำคัญ วิถีชีวิต และภูมิประเทศของสุพรรณบุรีในอดีต ข้อมูลเหล่านี้สามารถนำมาใช้เป็นฐานในการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์

2. นิราศสุพรรณสร้างแรงบันดาลใจ ความไพเราะของภาษา การใช้คำเปรียบเทียบกับ และการสร้างภาพพจน์ที่งดงาม ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี การนำเสนอเรื่องราวในนิราศสุพรรณผ่านสื่อต่าง ๆ สามารถดึงดูดกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่ ที่อาจไม่ค่อยคุ้นเคยกับวรรณคดีไทย ทำให้เกิดความสนใจ และอยากมาสัมผัสสถานที่จริง

3. นิราศสุพรรณส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการท่องเที่ยว สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการท่องเที่ยว เช่น การสร้างสินค้าที่ระลึก เพื่อเพิ่มมูลค่า และสร้างประสบการณ์การท่องเที่ยวที่น่าจดจำ

3. ผลการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า ผู้รับผิดชอบในการดูแลแหล่งท่องเที่ยว ตัวแทนหน่วยงานภาครัฐที่มีความเกี่ยวข้องกับนิราศสุพรรณของสุนทรภู่ และตัวแทนภาครัฐที่ดูแลด้านการท่องเที่ยว ตัวแทนภาครัฐวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี ประชาชน ชุมชน และนักท่องเที่ยว จำนวน 20 คน

ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของนิราศสุพรรณ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการสัมภาษณ์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่าและความสำคัญของนิราศสุพรรณ ดังนี้

1. คุณค่าทางประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ นิราศสุพรรณเหมือนภาพถ่ายของสุพรรณบุรี บันทึกภาพความเป็นอยู่ วิถีชีวิต สถานที่สำคัญและภูมิประเทศ ซึ่งช่วยให้เข้าใจการเปลี่ยนแปลงทางภูมิศาสตร์ของสุพรรณบุรี เป็นข้อมูลเชิงประจักษ์ที่ทรงคุณค่าทางประวัติศาสตร์ เมื่อเปรียบเทียบกับปัจจุบันจะเห็นภาพการพัฒนาของเมืองได้อย่างชัดเจน นอกจากนี้ เส้นทางเดินทางที่สุนทรภู่ได้บรรยายไว้ ช่วยให้เข้าใจภูมิศาสตร์และเส้นทางคมนาคมในอดีตที่เชื่อมโยงอดีตกับปัจจุบันได้อย่างลงตัว

2. คุณค่าทางวรรณกรรมและศิลปะ นิราศสุพรรณแสดงอัจฉริยภาพทางด้านภาษาและการประพันธ์ของสุนทรภู่ ที่เป็นต้นแบบมาถึงปัจจุบัน ภาษาที่ไพเราะและเข้าใจง่าย แม้จะเป็นภาษาโบราณแต่คงความงดงามและความหมายที่ลึกซึ้ง ทำให้ผู้อ่านได้รับความเพลิดเพลิน บทกวีสะท้อนความรู้และภูมิปัญญาของคนในสมัยนั้น ซึ่งเป็นองค์ความรู้ที่มีคุณค่า

3. คุณค่าทางการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจ นิราศสุพรรณสามารถนำมาใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในด้านการประชาสัมพันธ์ การจัดกิจกรรม และการจัดทำของที่ระลึก นับเป็นกลยุทธ์ที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว สร้างรายได้ให้ชุมชน และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น การนำเสนอสถานที่สำคัญที่ปรากฏในบทกวี ช่วยให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวสุพรรณบุรี

ปรากฏดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลักที่ว่า

"นิราศสุพรรณของสุนทรภู่มีความสำคัญและคุณค่าอย่างยิ่งต่อจังหวัดสุพรรณบุรี ไม่ใช่แค่ในฐานะบทประพันธ์วรรณกรรมชั้นเยี่ยมเท่านั้น แต่ยังเป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ และวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่าอย่างหาที่เปรียบมิได้"

การนำนิราศสุพรรณมาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี

จากการสัมภาษณ์พบว่า นิราศสุพรรณสามารถนำมาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวได้หลายวิธี ได้แก่

1. การสร้างเส้นทางท่องเที่ยวตามรอยนิราศสุพรรณ จัดทำเส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงสถานที่ที่ปรากฏในบทกวี พร้อมป้ายบอกเล่าเรื่องราวและภาพประกอบ เพื่อให้นักท่องเที่ยวเดินทางตามรอยสุนทรภู่ และสัมผัสบรรยากาศในอดีตที่สุนทรภู่ได้กล่าวถึง

2. การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์นำเสนอเรื่องราวในนิราศสุพรรณผ่านสื่อต่าง ๆ เช่น วิดีทัศน์ ภาพยนตร์สั้น หรือเกมส์ AR/VR เพื่อดึงดูดความสนใจของกลุ่มเป้าหมาย โดยเฉพาะกลุ่มคนรุ่นใหม่

3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เช่น การแสดงศิลปวัฒนธรรม การสาธิตวิถีชีวิตดั้งเดิม การจัดงานเทศกาลที่เกี่ยวข้องกับนิราศสุพรรณ เพื่อสร้างสีสันและดึงดูดนักท่องเที่ยว

4. การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่ระลึกที่เกี่ยวข้องกับนิราศสุพรรณ เช่น สินค้าจากวัสดุธรรมชาติ สินค้าที่ได้รับแรงบันดาลใจจากบทกวี เพื่อสร้างรายได้ให้กับชุมชนและเป็นของที่ระลึกที่น่าสนใจ ปรากฏดังคำกล่าวของผู้ให้ข้อมูลหลักที่ว่า

"ดิฉันคิดว่า นิราศสุพรรณของสุนทรภู่เป็นทรัพยากรทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า สามารถนำมาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรีได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนิราศสุพรรณไม่ได้เป็นเพียงบทกวี แต่เป็นเหมือนไกด์นำเที่ยวในอดีตที่บอกเล่าเรื่องราว วิถีชีวิต และสถานที่สำคัญต่าง ๆ ของสุพรรณบุรี ซึ่งหลายสถานที่ยังคงหลงเหลือให้เราได้เห็นและสัมผัสจนถึงปัจจุบัน"

ภาพที่ 1 ต้นมะขามยักษ์อายุนับ 1,000 ปี ในวัดแค ต.รั้วใหญ่ อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี โบราณสถานวิหารพระ และคุ้มขุนแผน ที่ปรากฏในวรรณกรรมเรื่อง นิราศสุพรรณ

ภาพที่ 2 สถานที่จริงในปัจจุบัน “แก่งจันทพระรูป” สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โบราณสถานที่สุนทรภู่กล่าวถึงในวรรณกรรมเรื่อง นิราศสุพรรณ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 เพื่อศึกษาความสนใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการนำวรรณกรรมนิราศสุพรรณมาใช้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จ.สุพรรณบุรี

จากการศึกษาข้อมูลการวิจัยความสนใจและความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการนำวรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่มาใช้เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานความสนใจวรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

ทรัพยากรการท่องเที่ยว	$\bar{x}$	S.D.	ลำดับ
1. สถาปัตยกรรมและโบราณสถานในจังหวัดสุพรรณบุรี	4.84	0.367	1
2. รูปแบบวิถีชีวิตของผู้นภายในจังหวัดสุพรรณบุรี	4.61	0.489	5
3. ประเพณี และวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี	4.66	0.473	3
4. แหล่งสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกในจังหวัดสุพรรณบุรี	4.52	0.500	6
5. แหล่งอาหารและขนมหวาน และของฝากในจังหวัดสุพรรณบุรี	4.67	0.472	2
6. สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมต่าง ๆ เช่น วัด โบราณสถาน ฯลฯ	4.66	0.473	4
7. งานศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ เช่นงานแกะสลักไม้ งานปูนปั้น งานจิตรกรรมฝาผนัง	4.52	0.500	7
รวม	4.64	0.196	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับนิราศสุพรรณ ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.64$, S.D.=0.196) โดยเรียงลำดับ ดังนี้ 1) สถาปัตยกรรมและโบราณสถานในสุพรรณบุรี ($\bar{x}=4.84$, S.D.=0.367) 2) แหล่งอาหารและขนมหวาน และของฝากในสุพรรณบุรี ($\bar{x}=4.67$, S.D.=0.472) 3) ประเพณี และวัฒนธรรมในสุพรรณบุรี ($\bar{x}=4.66$, S.D.=0.473) 4) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ($\bar{x}=4.66$, S.D.=0.473) 5) รูปแบบวิถีชีวิตของผู้นภายในสุพรรณบุรี ($\bar{x}=4.61$, S.D.=0.489) 6) แหล่งสินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึกในสุพรรณบุรี ($\bar{x}=4.52$, S.D.=0.500) 7) งานศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ เช่น งานแกะสลักไม้ งานปูนปั้น งานจิตรกรรมฝาผนัง ($\bar{x}=4.52$, S.D.=0.500) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นวรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวม

ความคิดเห็นการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วรรณกรรมนิราศของสุนทรภู่	$\bar{x}$	S.D.	ระดับความคิดเห็น
ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว	4.68	0.160	มากที่สุด
ด้านการจัดกิจกรรมทางการท่องเที่ยว	4.84	0.220	มากที่สุด
ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.69	0.142	มากที่สุด
ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่	4.72	0.323	มากที่สุด
ด้านความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว	4.73	0.159	มากที่สุด
ด้านการประชาสัมพันธ์ในการเป็นแหล่งท่องเที่ยว	4.72	0.246	มากที่สุด
ด้านความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว	4.66	0.196	มากที่สุด
รวม	4.72	0.101	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 พบว่าความคิดเห็นในการนำนิราศสุพรรณบุรี มาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.72$, S.D.=0.101) เรียงลำดับดังนี้ ด้านการจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว ($\bar{x}=4.84$, S.D.=0.220) รองลงมาคือความพร้อมของคนในชุมชน ($\bar{x}=4.73$, S.D.=0.159) ด้านการประชาสัมพันธ์เป็นแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x}=4.72$, S.D.=0.246) ด้านขีดความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ($\bar{x}=4.72$, S.D.=0.323) ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ($\bar{x}=4.69$, S.D.=0.142) ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ($\bar{x}=4.68$, S.D.=0.160) ความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวก ($\bar{x}=4.66$, S.D.=0.196) ตามลำดับ

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 เพื่อศึกษาองค์ประกอบของแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม วรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่จังหวัดสุพรรณบุรี

องค์ประกอบแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ได้แก่ ด้านการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว สิ่งดึงดูดใจ กิจกรรม ที่พัก สิ่งอำนวยความสะดวก การรับรู้ การให้บริการของแหล่งท่องเที่ยว ลักษณะที่ปรากฏ ความเชื่อมั่น และการเห็นคุณค่า พบว่า การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดสุพรรณบุรี สามารถเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกสบาย เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวในชุมชนได้เป็นอย่างดี แหล่งท่องเที่ยวของสุพรรณบุรี มีทุนเดิมทางวัฒนธรรมและมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว รวมถึงที่พักมีเพียงพอต่อความต้องการ มีสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการที่ทำให้นักท่องเที่ยวพักค้างคืนและท่องเที่ยวตามรอยวรรณกรรมนิราศสุพรรณ มีความสะดวกสบาย และเพียงพอต่อนักท่องเที่ยว รวมถึงโซเชียลมีเดียที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้จักจังหวัดสุพรรณมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง วรรณกรรมนิราศสุพรรณของสุนทรภู่เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

นิราศสุพรรณมีคุณค่าด้านวรรณศิลป์และวัฒนธรรม สามารถส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในสุพรรณบุรีได้ โดยด้านวรรณศิลป์ โดดเด่นด้านการใช้ภาษาที่ไพเราะ กลมกลืน ใช้คำอุปมาอุปไมยที่สร้างสรรค์ มีคำแสดงและสำนวนโวหารที่แสดงอารมณ์ มีโครงสร้างและรูปแบบที่เป็นระเบียบ ลำดับเรื่องราวต่อเนื่อง และเทคนิคการเล่าเรื่องน่าสนใจ สะท้อนภาพสังคม วิถีชีวิตและขนบธรรมเนียมประเพณี เต็มไปด้วยความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการ ด้านวัฒนธรรม นิราศสุพรรณสะท้อนวิถีชีวิต ความเชื่อ ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า สร้างแรงบันดาลใจและความภาคภูมิใจในมรดกของชาติ ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมได้ นอกจากนี้ ยังมีคุณค่าทางภาษาและวรรณคดีไทย สอดคล้องกับ Pramaha Jirayuth Payoko (2019) กล่าวไว้ในบทความเรื่องวรรณกรรมไทยในยุคเทคโนโลยีไร้พรมแดนว่า วรรณกรรมไทยทำให้ผู้อ่านได้รับความรู้ด้านภาษา ความหมายของคำ การใช้ภาษาของแต่ละยุคสมัย แบบแผนของฉันทลักษณ์แต่ละประเภท

ด้านประวัติศาสตร์ รวมทั้งให้คุณค่าทางด้านอารมณ์ คุณค่าทางปัญญา คุณค่าทางศีลธรรม คุณค่าทางวัฒนธรรม คุณค่าทางประวัติศาสตร์ คุณค่าทางจินตนาการ คุณค่าทางทักษะเชิงวิจารณ์ คุณค่าทางการใช้ภาษา และคุณค่าที่เป็นแรงบันดาลใจ

นิราศสุพรรณจึงมีคุณค่าต่อการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ 1) ฐานข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ นิราศสุพรรณให้ข้อมูลเกี่ยวกับเส้นทาง สถานที่สำคัญ วิถีชีวิต และภูมิประเทศในอดีต ซึ่งสามารถนำมาสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ 2) ความไพเราะของภาษาและภาพพจน์ที่งดงาม ดึงดูดนักท่องเที่ยวได้ด้วยการนำเสนอผ่านสื่อต่าง ๆ สามารถดึงดูดกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย 3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการ เรื่องราว สถานที่ และวิถีชีวิตในนิราศสุพรรณ สามารถนำมาพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการการท่องเที่ยว ซึ่งสอดคล้องกับ Office of Knowledge Management and Development (2024) ได้ให้ข้อคิดเห็นว่า การท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรมได้รับความนิยม ย่อมส่งผลให้รายได้จากการท่องเที่ยวรูปแบบนี้เพิ่มขึ้น โดยจากรายงานของ Future Market Insights ระบุ ในปี ค.ศ. 2022 การท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรมทั่วโลกมีมูลค่าถึง 2,200 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และคาดว่าจะเติบโตเป็น 3,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี ค.ศ. 2032 ได้ หรือก่อนหน้านี้ หลังรหัสลับดา วินชี ตีพิมพ์เพียง 2 ปี พิพิธภัณฑ์ลูฟวร์ในกรุงปารีส ที่ปรากฏในนวนิยายเรื่องนี้ ก็มีผู้เยี่ยมชมสูงเป็นประวัติการณ์ถึง 7.3 ล้านคน แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของกระแส Literary Tourism อย่างชัดเจน โดยในประเทศไทย แม้วรรณกรรมจะไม่โดดเด่นระดับโลก แต่หลายชิ้นงานก็มีคุณค่าและสร้างกระแสท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรมได้ เช่น การท่องเที่ยวตามรอยวรรณคดีขุนช้างขุนแผน การท่องเที่ยวตามรอยบ้านเกิดสุนทรภู่ หรือการท่องเที่ยวตามรอยนวนิยายเกรงกรรม หรือบุพเพสันนิวาส และ Chitsa-at (2021) ได้ทำการศึกษาเรื่องแรงจูงใจที่มีต่อการท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรมในเขตกรุงเทพ กรณีศึกษาการท่องเที่ยวตามรอยวรรณกรรมเรื่องสี่แผ่นดิน กล่าวคือ แรงจูงใจจาก “ความชื่นชอบในวรรณกรรมเรื่องสี่แผ่นดิน” ในการพัฒนาความรู้ผ่านการท่องเที่ยว แรงจูงใจจากความต้องการสร้างปฏิสัมพันธ์ หากเดินทางท่องเที่ยวกับคนที่ชื่นชอบวรรณกรรมเรื่องสี่แผ่นดิน เช่นเดียวกัน และมีไกด์นำเที่ยวบรรยาย จะทำให้การท่องเที่ยวสนุกมากยิ่งขึ้น และ Sae Lim (2023) ได้ให้ข้อมูลว่าการท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรม สามารถสร้างมูลค่าราว 2.2 พันล้านเหรียญสหรัฐ หลายประเทศมองเห็นโอกาสและส่งเสริมปัจจัยแวดล้อมเพื่อให้เกิดการท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรม หลายแห่งขยายผลสู่บริการทัวร์ บริการที่พัก รวมทั้งมีการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมจำหน่ายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวอีกด้วย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ให้ความสนใจการท่องเที่ยวในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยเน้น 1) สถาปัตยกรรมและโบราณสถาน 2) แหล่งอาหาร ขนมหวานและของฝากในจังหวัดสุพรรณ 3) ประเพณีและวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรี 4) สถานที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม 5) รูปแบบวิถีชีวิตของผู้คนภายในจังหวัดสุพรรณ 6) สินค้าพื้นเมือง และของที่ระลึก และ 7) งานศิลปกรรมแขนงต่าง ๆ

จากผลการศึกษา ความสนใจวรรณกรรมนิราศสุพรรณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี สรุปได้ดังนี้ ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่สนใจการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับนิราศสุพรรณ ประเภทสถาปัตยกรรมและโบราณสถานภายในชุมชน เพราะจังหวัดสุพรรณบุรี มีความเป็นมายาวนาน มีวรรณกรรมเด่นหลายเรื่อง โดยเฉพาะขุนช้างขุนแผนและนิราศสุพรรณที่ได้พรรณนาสภาพภูมิประเทศและสถานที่ต่างๆ โดยแทรกบทคร่ำครวญและอ้างอิงถึงชีวิตความเป็นมาของกวี และตำนานของสถานที่ สุนทรภู่แต่งโคลงนิราศ โดยพรรณนาถึงความสวยงามของธรรมชาติ ชื่อหมู่บ้าน สถานที่ ลักษณะบ้านเมือง พืชพรรณ สรรพสัตว์ วิถีชีวิต ประกอบการรำพันถึงหญิงอันเป็นที่รัก เป็นโคลงนิราศยาวถึง 462 บท เนื้อความในโคลงนี้จึงเสมือนบันทึกสภาพบ้านเมืองของสุพรรณบุรี เมื่อ 200 ปี ปัจจุบันสถานที่หลายแห่งยังคงสภาพเดิม หลายแห่งเปลี่ยนแปลงไป โคลงนิราศสุพรรณจึงเป็นวรรณกรรมท้องถิ่นที่เป็นหลักฐานในการศึกษาสภาพเดิม การที่เนื้อหาและฉากในเรื่อง ได้รับการผูกให้เป็นตำนานของชื่อสถานที่ในจังหวัดสุพรรณบุรี สะท้อนให้เห็นถึงความผูกพันของชาวสุพรรณต่อวรรณกรรมเรื่องนี้ สอดคล้องกับ Boonpanyarote (2020) ได้ศึกษาเรื่อง “วรรณกรรมกับการท่องเที่ยว : เศรษฐกิจ สร้างสรรค์จากฐานรากวัฒนธรรม พบว่า วรรณกรรมคือส่วนสำคัญในการแสดงออกทางวัฒนธรรมของมนุษยชาติ และวรรณกรรมมักถูกนำไปดัดแปลงเป็นศิลปะด้านอื่น ๆ สำหรับประเทศไทยได้รับการจัดอันดับเป็นประเทศที่มีขีดความสามารถทางวัฒนธรรมเป็นอันดับต้น ๆ ของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ดังนั้น การดัดแปลงใช้ทรัพยากรทางวรรณกรรมผ่านการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จึงเป็นการส่งเสริมเศรษฐกิจ เพื่อสร้างประสบการณ์ให้กับนักท่องเที่ยวผ่านการเชื่อมโยงตลอดจนวิเคราะห์อิทธิพลทางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งทอดถึงกันในลักษณะของสหวิทยาการ แล้วดัดแปลงเป็นการท่องเที่ยวสร้างสรรค์ตามบริบทปัจจุบัน โดยสามารถดำรงเนื้อหาสำคัญหรือสื่อความหมายถึงความโดดเด่นของวรรณกรรมได้อย่างน่าสนใจ อีกทั้งนิราศสุพรรณ ของสุนทรภู่ยังปรากฏคำสอนหลักธรรม รวมถึงการสร้างสรรค์ การเล่นคำเพื่อสนองความต้องการของมนุษย์

ผลจากการศึกษาความคิดเห็นวรรณกรรมนิราศสุพรรณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นในการนำนิราศสุพรรณมาใช้ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งในด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว การจัดกิจกรรมการท่องเที่ยว การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว ชีตความสามารถในการรองรับของพื้นที่ ความพร้อมของคนในชุมชนที่มีต่อการท่องเที่ยว การประชาสัมพันธ์ และความปลอดภัยและสิ่งอำนวยความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว พบว่า ควรมีการส่งเสริมและอนุรักษ์วรรณกรรมนิราศสุพรรณให้คงอยู่เพื่อให้เยาวชนรุ่นหลังได้ภาคภูมิใจกับผลงานที่สร้างชื่อเสียงให้กับสุนทรภู่ และจังหวัดสุพรรณบุรี ควรมีการจัดศูนย์การเรียนรู้วรรณกรรมนิราศสุพรรณ เพื่อเพิ่มความน่าสนใจให้แก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น และควรมีการจัดกิจกรรมในวันสำคัญเพื่อนำนิราศสุพรรณมาใช้พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับ Rueangraklikit (1987) วิจัยเรื่อง เส้นทางท่องเที่ยวเชิงศิลปวัฒนธรรม อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจมาท่องเที่ยว ได้แก่ คำบอกเล่า การแสวงหา

สถานที่ ทำบุญ การมาไหว้พระ การชมโบราณสถาน และศิลปวัฒนธรรม โดยรับทราบจากสื่อออนไลน์ (Internet) เห็นป้ายประชาสัมพันธ์ ซื้อสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น หนังสือแนะนำการท่องเที่ยว รายการโทรทัศน์ และตั้งใจมาทานอาหาร ส่วนค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวประกอบด้วย ค่าน้ำมัน ค่ารถ เงินทำบุญ ค่าดอกไม้ ธูปเทียน ค่าอาหารและเครื่องดื่ม ของฝากของที่ระลึก วัตถุมงคล จำนวนสมาชิก ที่มาท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2 คน จำนวนครั้งที่มาท่องเที่ยวในสถานที่เดิมโดยเฉลี่ยคนละ 2 ครั้ง ข้อเสนอแนะจากการศึกษา หน่วยงานราชการในระดับท้องถิ่น ควรสำรวจความต้องการของชุมชนถึงความพร้อมในการปรับปรุงพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้เกิดความยั่งยืน หน่วยงานราชการระดับท้องถิ่นหรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ การพัฒนา จัดสรรงบประมาณและส่งเสริมการท่องเที่ยว ในด้านกายภาพ ควรปรับปรุงสภาพภูมิทัศน์ เส้นทาง การเดินทางและสาธารณูปโภคให้พร้อมสำหรับการบริการนักท่องเที่ยว และ Yurarat et al. (2024) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมของนักท่องเที่ยวผู้สูงอายุ กรณีศึกษาพญาศรีสัตตนาคราช จังหวัดนครพนมพบว่า ความงดงามของศิลปวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยว ความสวยงามของสภาพภูมิทัศน์โดยรวมของสถานที่ท่องเที่ยวทำให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจที่จะเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมมากที่สุด

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม มีการคมนาคมที่สะดวกเชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยว มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ที่หลากหลายเพียงพอต่อความต้องการ สิ่งอำนวยความสะดวกครบครัน บริการดีเยี่ยม และการประชาสัมพันธ์ผ่านโซเชียลมีเดีย ทำให้เป็นที่รู้จักมากขึ้นโดยรวมแล้ว จังหวัดสุพรรณบุรีสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Klinmuenwai (2018) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมชุมชนท่ามะโอ อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง พบว่า มีศักยภาพของพื้นที่ ในการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่เก่าแก่ แตกต่างจากชุมชนอื่น มีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ที่สืบทอดกันมาแต่โบราณ และการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่เหมาะสมควรใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดการส่งเสริมการท่องเที่ยว ข้อสรุปและข้อเสนอแนะสามารถนำมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมให้กับชุมชนและสามารถพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยวต่อไปในอนาคตได้ และ Chairatana et al. (2024) ศึกษาระดับความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มีต่อองค์ประกอบคุณภาพการบริการของที่พัก พบว่า หากสิ่งแวดล้อมที่พบเห็น การมีความน่าเชื่อถือ การตอบสนองต่อความต้องการ ความไว้วางใจ และการดูแลเอาใจใส่ที่ดี จะมีส่วนให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว นั้น

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้พบองค์ความรู้ใหม่ในรูปแบบของโมเดลว่า NIRAS.S คือ Nation หมายถึง มรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่ควรค่าแก่ความภาคภูมิใจ I คือ Identity หมายถึงอัตลักษณ์ทางภาษาที่โดดเด่นแสดงความเป็นไทยที่มีเอกลักษณ์ R คือ Resorce ทรัพยากรที่เกี่ยวข้องเพื่อการบริหารจัดการที่ดี A คือ Attentions หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยว S คือ Service หมายถึง การให้บริการที่ดีแก่นักท่องเที่ยวเพื่อสร้างความประทับใจ S คือ Suphanburi หมายถึง จังหวัดเก่าแก่ที่มีประวัติศาสตร์และมีความโดดเด่นทางด้านศิลปวัฒนธรรม ในภูมิภาคตะวันตกของไทย

NIRAS.S

ภาพที่ 3 แสดงรูปแบบการใช้วรรณกรรมนิราศสุพรรณเพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม จังหวัดสุพรรณบุรี

สรุป

งานวิจัยนี้ศึกษาการนำวรรณกรรมนิราศสุพรรณมาส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่ามีคุณค่าด้านวรรณศิลป์และวัฒนธรรม สามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ 3 ด้านหลัก คือ 1) ฐานข้อมูลเชิงประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ ใช้สร้างเส้นทางท่องเที่ยว "ตามรอยสุนทรภู่"

2) แรงบันดาลใจที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวด้วยสื่อต่าง ๆ 3) การพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในสุพรรณบุรี โดยเฉพาะสถาปัตยกรรม โบราณสถาน อาหาร ประเพณีและวิถีชีวิต นิราศสุพรรณสามารถส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยควรอนุรักษ์ จัดศูนย์เรียนรู้และประชาสัมพันธ์ เพื่อให้เยาวชนภาคภูมิใจและดึงดูดนักท่องเที่ยว นิราศสุพรรณบันทึกสภาพบ้านเมืองสุพรรณบุรีเมื่อ 200 ปี สถานที่หลายแห่งคงสภาพเดิม บางแห่งเปลี่ยนแปลงไป จึงเป็นหลักฐานสำคัญทางประวัติศาสตร์ และผูกพันกับตำนานสถานที่ต่าง ๆ ในจังหวัดสุพรรณบุรี

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ควรมีการรณรงค์ให้จัดเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงประวัติศาสตร์ โดยอิงวรรณกรรมไทย เพื่อเสริมสร้างการท่องเที่ยวไทย และสร้างรายได้ให้กับประเทศไทยให้มากขึ้น
2. คนในชุมชนและหน่วยงานภาครัฐต้องช่วยกันรักษาศิลปวัฒนธรรมของชุมชนให้คงอยู่สืบไป
3. หน่วยงานภาครัฐควรเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการสร้างเส้นทางท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมภายในชุมชนให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวรรณกรรมด้านอื่น ๆ ที่นำมาพัฒนางานวิจัยทั้งทางวิชาการ และการบูรณาการร่วมกัน ทั้งในหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อประโยชน์ในการศึกษาหาข้อมูลแก่บุคคลที่สนใจ
2. ควรศึกษาการใช้วรรณกรรมนิราศสุพรรณเพื่อการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมในจังหวัดสุพรรณบุรีให้ครบทุกที่ เพื่อเป็นการตามรอยกวีนิพนธ์นิราศสุพรรณของสุนทรภู่อย่างสมบูรณ์
3. ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับแรงจูงใจที่มีต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวเชิงวรรณกรรมหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเดินทางท่องเที่ยวตามรอยวรรณกรรมไทย

References

- Boonpanyarote, S. (2020). Literature and tourism: from cultural capital to creative tourism and creative economy. *Humanities Journal Graduate Edition*, 9(1), 82–97. <https://so08.tci-thaijo.org/index.php/ghuru/article/view/243>
- Chairatana, S., Kuntawong, N., & Pattamawiwat, H. (2024). Behavior of Thai tourists using services and the components of hostel service quality in Bangkok. *Journal of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Phra Nakhon*, 4(1), 46–58. <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/LiberalJ/article/view/5203>

- Chitsa-at, D. (2021). *Motivations towards literary tourism in Bangkok. A case study of tourism following the literature on the Four Reigns*. Dhurakij Pundit University.
- Klinmuenwai, K. (2018). A study of tourism potential and creating community-based tourism program and local guides of Nakrow sub-district municipality, Mae Tha district, Lampang province. *Journal of Humanities and Social Sciences Thonburi University*, 12(28), 85–97. <https://so03.tci-thaijo.org/index.php/trujournal/article/view/124131>
- Office of Knowledge Management and Development. (2024). *Literary tourism the power of letters continuing towards literary tourism*. <https://knowledgeportal.okmd.or.th/article/659fc26fbba95>
- Pramaha Jirayuth Payoko. (2019). Thai literature in the era of borderless technology. *Academic Journal Ratanabuth Journal*, 3(1), 66–79. <https://so07.tci-thaijo.org/index.php/rtnb/article/view/681>
- Ploykaew, A. (2024). *The value of literature and literature*. <https://www.trueplookpanya.com/lite/knowledge/view/34198>
- Rueangraklikit, C. (1987). “Nirat Mueang Suphan: Suphan Buri in the view of Sunthorn Phu” in *the document Accompanying the academic seminar on “Suphanburi: History Arts and Culture” organized by the Thai Studies Institute Chulalongkorn University together with Suphanburi Province, 17–20 November 1987*
- Smith, M. K. (2003). *Issues in cultural tourism studies*. Routledge.
- Sae Lim, T. (2023). *Traveling in the footsteps of literature. When books take us by the hand to explore the world*. <https://www.thekommon.co/literary-tourism-explore-the-world/>
- Saengthong, P. (2012). Intertextuality. *Songklanakarin Journal of Social Sciences and Humanities*, 18(3), 261–270. <https://kaekae.oas.psu.ac.th/ojs/psuhsej/viewissue.php?id=121>
- Suphanburi National Museum. (n.d.). *Suphanburi literature room*. <https://shorturl.asia/CAb6W>
- Watiktinakorn, P. (2001). *Poetry* (10th ed.). Ramkhamhaeng University.
- Yurarat, W., Armatsombut, A., & Srilasak, S. (2024). Factors affecting the cultural tourism decisions of elderly tourists: a case study of Naga monument, Phaya Si Sattanakararat, Nakhon Phanom province. *Journal of Liberal Arts Rajamangala University of Technology Phra Nakhon*, 4(1), 19–31.